

De basisbegrippen van de bemesting herbekeken door de landbouwkundige dienst

« Efficiënt gebruik van meststoffen »

Het is onze plicht, alleen al om financiële redenen om de minerale meststoffen zo efficiënt mogelijk te gebruiken. **Uit financieel oogpunt**, vooral wanneer meststoffen duur zijn maar ook in het kader van een duurzame landbouw, de grondstofbronnen zijn immers minder onuitputtelijk dan men denkt. Stikstofproductie vereist energie. Kali en fosfaten zijn delfstoffen, geconcentreerd in bepaalde gebieden omwille van geologische afzettingen. Er is nog geen reden tot paniek maar we moeten zeker geen grondstoffen verspillen.

De vorm heeft zeer veel belang : Voor **stikstof** heeft het tijdstip van toepassing en de vorm -ofwel nitraat-, ammonium- of ureumstikstof- op het moment wanneer de plant werkelijk stikstofbehoefte is, veel belang. De Stikstofbalans is belangrijk om de totale stikstofbehoefte te kennen en de stikstoffractionering beperkt de uitspoelingsverliezen. Voor Fosfor is het duidelijk dat er een wereld van verschil ligt tussen natuurfosfaat (tricalciumfosfaat, het moedergesteente werd enkel gemalen) en in water (en/of in neutraal ammoniumcitraat) oplosbare fosfor, deze werd immers vrijgesteld en omgevormd tot monocalciumfosfaat. In de bodem met een correcte pH is natuurfosfaat weinig of niet werkzaam. Het is aan te raden minder eenheden te gebruiken, maar dan wel onder vorm van voor de plant opneembare fosfor. Voor **magnesium** en **calcium** geldt dezelfde redenering: elke oplosbare eenheid (door inwerking van zuren) is steeds beter dan eenheden uit onbewerkte grondstoffen, (in samengestelde meststoffen hebben deze elementen dan ook een bewerking ondergaan). In zure bodems speelt de fijnheid van het bodemverbeteringsproduct een essentiële rol in de opname van magnesium en calcium. **Kali** in samengestelde meststoffen (sulfaat of chloridevorm) is steeds wateroplosbaar en **zwavel** aanwezig in de meststoffen onder de vorm van sulfaat is in het algemeen ook zeer opneembaar.

Het tijdstip van toepassing is eveneens zeer belangrijk, de voedingselementen moeten worden toegediend juist voor de behoefte van het gewas, dwz in het begin van de lente komen deze elementen allemaal in oplossing in de bodemoplossing en verzekeren een vlotte start van de teelt. De bodemvoorraad aan elementen komt anderzijds beter tot zijn recht in de loop van het groeiseizoen wanneer de hogere temperatuur en vochtgehalte van de bodem de natuurlijke mineralisatie van deze bodemvoorraad vergemakkelijken.

Als de meststoffen te vroeg worden gestrooid hangt hun latere werking vooral af van de vasthoudende capaciteit van de bodem. Kalkrijke bodems blokkeren de toegediende fosfor, kleihoudende bodems met lage uitwisselingscapaciteit leggen de kali vast. De echt betere bodems geven de opgenomen elementen wel terug na een zekere tijd, maar nooit evenveel als oorspronkelijk toegediend (rendementsverlies). **Het is veel beter** om een gematigde bemesting in het beginstadium van een gewas te geven dan grote dosissen alle drie of vier jaar. Dit is zowel van toepassing voor de betere leembodems maar zeker waar voor de lichtere of moeilijkere (in functie van het type kleigehalte) bodems. Een jaar of meer overslaan in de bemesting wreekt zich steeds vroeg of laat.

JM Parmentier